

Парадні зали бельєтажу

Ще в XVII столітті на місці нинішнього палацу Шенбрунн стояла заміська резиденція Габсбургів, яка була зруйнована у 1683 році під час другої облоги Відня турками. Здобувши перемогу над військами Османської імперії, імператор Леопольд I. доручив архітектору бароко Йоганну Бернгарду Фішеру фон Ерлаху звести на місці зруйнованого палацу замок, який слугував резиденцією Габсбургам під час літнього полювання. Півстоліття потому Марія Терезія, за проектом свого придворного архітектора Ніколауса Пакассі, перебудувала Шенбрунн в свою офіційну літню резиденцію в стилі рококо. Тут вона проводила літні місяці зі своїми придворними, кількість яких налічувала понад 1500 осіб. Члени Імператорської родини також брали участь в оформленні приміщення, зробивши тим самим великий внесок у життя історії палацу, що розповідає про придворне життя та культуру побуту Габсбургів.

Наступники Марії Терезії також залишили свій слід, особливо її праправнук імператор Франц Йосиф, який тут народився і помер у 1916 році після 68 років правління. Якщо Ви дійшли до першого поверху, то поверніть, будь ласка, праворуч у кімнату з паркетом «Ялинка».

З вікна ліворуч Ви можете побачити Великий імператорський двір, який належить до Дитячого музею, де відвідувачі можуть дізнатися багато нового про повсякденне життя імператорського двору та ознайомитися з придворним побутом. Відчинені двері дають змогу зазирнути в кімнату флігель-ад'ютанта. Головним завданням флігель-ад'ютанта було негайно донести до імператора інформацію про військово-політичні події. Цим, мабуть, і пояснюється розміщення кімнати в безпосередній близькості від апартаментів монарха.

Кімната 1 Гвардійська кімната

Цей зал слугував місцем розміщення лейб-гвардії імператора Франца Йосифа, що охороняла вхід до апартаментів монарха. Праворуч Ви можете побачити керамічну піч. Подібними печами опалювали весь палац. Щоб не трубоувати членів імператорської родини і не наносити бруду, для обслуговування печей передбачалися приховані коридори. Спочатку печі опалювалися дровами, але в XIX столітті були встановлені теплоповітряні нагрівачі, за допомогою яких приміщення опалювалися аж до 1992 року.

Кімната 2 Більярдна кімната

Це приміщення слугувало залом очікування перед аудієнціями у Франца Йосифа, який проводив аудієнції дівочі на тиждень. Більярдний стіл, який належав ще дідусеві Франца Йосифа, імператору Францу II., слугував розвагою для військових. На стінах Ви можете побачити три великі картини, на центральній зображені перше нагородження орденом Марії Терезії у 1758 році. Цей орден, заснований Марією Терезією, був першим орденом за заслуги перед монархією та був однією з найвищих нагород імператорського дому. Картини ліворуч і праворуч нагадують про урочистості, влаштовані Францом Йосифом з нагоди столітньої річниці з дня заснування Ордену Марії Терезії – ювілейний банкет у Великій галереї, яку Ви побачите трохи пізніше, та урочистий прийом у палацовому парку.

Кімната 3 Горіхова кімната

Своєю назвою Горіхова кімната зобов'язана настінним панелям з цінного горіхового дерева, прикрашеними золоченими декорними елементами у стилі рококо, які разом з консольними столиками збереглися з часів Марії Терезії. Величезна різьблена люстра XIX століття доповнює розкішне оздоблення цього інтер'єру.

В горіховій кімнаті проходили аудієнції Франца Йосифа. До імператора приходили, щоб висловити подяку за отриману нагороду, звернувшись з проханням або особисто представитися, після призначення на офіційну посаду. За один ранок Франц Йосиф, який відрізнявся чудовою пам'яттю на обличчя та прізвища, які легко запам'ятував при першій зустрічі, встигав прийняти до сотні людей. Аудієнції, які імператор закінчував легким кивком голови, зазвичай тривали лише декілька хвилин.

Кімната 4 Робочий кабінет Франца Йосифа

Франц Йосиф вступив на австрійський престол у віці 18-ти років. Імператор, робочий день якого починається, ще до п'ятої години ранку, звик проводити більшу частину дня за письмовим столом, який Ви бачите праворуч. Можна сміливо стверджувати, що письмовий стіл, за яким Франц Йосиф щодня не лише вирішував незліченну кількість державних справ, але й приймав ранкову та денну трапези, займає центральне місце у житті „першого чиновника держави“.

Імператор не надавав жодного значення розкішному облаштуванню своїх приватних кімнат. Він задоволявся картинах, фотографіях своєї родини, а також подарунками дітей та онуків. На одному з двох великих портретів зображені Франц Йосиф у віці 33 років, на іншому зображені його дружина імператриця Елизавета, яка стала легендою під своїм зменшувально-пестливим ім'ям Сіци.

Кімната 5 Спальня Франца Йосифа

Повсякденне життя імператора, яке протікало за точно визначенім графіком, починалося вже о 4-й годині ранку. Прокинувшись, імператор робив свій ранковий туалет холодною водою, а потім, як побожний католик, читав ранкові молитви на молитовному табуреті, який Ви можете побачити зліва від ліжка. Залізне ліжко свідчить про спартанський спосіб життя австрійського імператора. У цьому ліжку Франц Йосиф помер після 68 років правління у віці 86 років. Сталося це у 1916 році, за часів розпалу Першої світової війни.

Картина на мольберті зображує імператора на смертному ложі. Протягом свого довгого життя Франц Йосиф зазнав багато ударів долі: його перша дочка Софія померла у віці двох років, його брат Максиміліан був страчений революціонерами як імператор Мексики; потім сталося трагічне самогубство його единственного сина Рудольфа, а імператриця Елизавета була вбита італійським анархістом. На вихід з цієї кімнати, ліворуч від дверей, знаходиться імператорський туалет. Він був сконструйований в 1899 році за велінням імператора в «англійському стилі».

За спальню Франца Йосифа розташовані три невеликі кімнати, що належали до апартаментів імператриці Елизавети.

В кабінеті, з дерев'яними сходами, який слугував робочим кабінетом імператриці, вона писала численні листи, вела свої щоденники та складала вірші. Звідси в приватні покой імператриці, розташовані поверхом нижче, вели гвинтові сходи, які прибрали після скасування монархії.

Туалетна кімната слугувала для імператриці місцем, де вона виконувала щоденні процедури по догляду за своєю красою. Елизавета вважалася однією з найкрасивіших жінок свого часу і добре усвідомлювала це. Догляд за красою і спортом для підтримки стронкості визначили розпорядок дня імператриці. Доглядання її чудового волосся довжиною до підлоги займало кілька годин на день.

А тепер пройдіть, будь ласка, через ці кімнати до кімнати 9 - подружньої спальні імператора Франца Йосифа та Елизавети.

Кімната 9 Подружня спальня

У 1854 році Франц Йосиф одружився зі своєю кузиною Елизаветою, якій на той час ледве виповнилося 16 років. Ця кімната була перетворена в подружню спальню з нагоди їхнього весілля. Франц Йосиф обожнював свою дружину протягом усього свого життя. Питання, чи була прихильність взаємною в тій же мірі, назавжди залишилось загадкою. Із самого початку Елизавета відкинула суворе життя при дворі і з роками перетворилася на впевнену в собі жінку. Вона була незалежне життя, багато подорожувала і рідко з'являлася у Відні. У вересні 1898 року, під час прогулянки Женевою, імператрицю, якій на той час виповнився 61 рік, наздогнав фатальний удар гостро відточеним напилком, нанесений її прямо в серце італійським анархістом Луїджі Луккені.

Кімната 10

Салон імператриці

У цьому салоні, де імператриця Елизавета приймала гостей, атмосферу визначають біло-золоті панелі, світлі шпалери з шовкової тканини та розкішні меблі в стилі неорококо.

Кімната 11

Кімната Марії Антуанетти

За часів правління Франца Йосифа ця кімната слугила ідальнюю імператорської родини. Сімейні трапези суворо відповідали придворному етикету. Стол завжди був святково прикрашений, з центральними вазами, декорованими вишуканими квітами, фруктами та солодощами. Під час офіційних трапез подавалися французькі страви, а для вечірки у родинному колі Франц Йосиф віддавав перевагу стравам віденської кухні, таким як віденський шніцель, яловичий гуляш, «Тафельшпіц» – відварена яловичина, а на десерт – знаменитий «Кайзершмарн» – солодкий імператорський омлет, до якого подавали соус зі сливи. Щоб страви завжди могли подавати свіжими та теплими, їх перевозили з придворного кухонного крила до відповідних апартаментів в термо-ящиках і тримали в теплі в суміжній кімнаті з вугільними, а згодом і газовими обігрівачами. Імператор сидів посередині столу, а навпроти нього – імператриця, якщо вона була присутня. Оскільки Елизавета часто сиділа на голодних дітах, щоб зберегти свою струнку фігуру, вона рідко брала участь у спільніх трапезах. Сімейні вечірки зазвичай починалися о 18:00 годині і складалися з 3-6 страв.

Сервіз в цьому столі взятий у тимчасове користування з «Імператорської срібної колекції» віденського Хоффбурга, де виставлено безліч скarbів із порцеляні та срібла. Там Ви можете також побачити золоті дорожні століві прилади Марії Терезії, а також особистий сервіз імператриці Елизавети та багато іншого.

Кімната 12

Дитяча кімната

Дитяча кімната прикрашена портретами дочек Марії Терезії. Більшість із їх однадцять дочек вийшли заміж у юному віці з політичних мотивів. Зліва, прямо біля дверей, Ви можете побачити портрет Марії Кристини, улюбленої дочки Марії Терезії. Вона була єдиною, кому дозволили уклсти шлюб по любові, з її бранцем Альбертом Саксен-Тешенським, засновником Альбертини. Тут Ви можете побачити ванну кімнату, яка була встановлена в 1917 році для останньої імператриці Габсбургів Зіти.

Перш ніж перейти до наступного приміщення, Ви можете поглянути на кімнату для сніданків. Аплікація на медальйонах, що прикрашають стіни, виконана Елізабет Кристиною, матір'ю Марії Терезії, і є прикладом особистої участі імператорської родини в облаштуванні приміщення.

Кімната 14

Жовтий салон

Апартаменти з боку саду палацу починаються із Жовтого салону. Тут заслуговують на увагу пастелі женевського художника Ліотара, на яких надзвичайно реалістично зображені буржуазні діти. Вони різко контрастують із типово придворними портретами дітей Марії Терезії, які Ви можете побачити в сусідній кімнаті. Також тут знаходиться портрет Марії Терезії в блакитній сукні роботи придворного художника Мартіна ван Мейтенса.

Кімната 16

Дзеркальний зал

У Дзеркальному залі Марія Терезія влаштовувала свята у родинному колі, зокрема, музичні вечори. У 1762 році шестирічний Моцарт дав у цьому приміщенні свій перший концерт перед імператрицею. Ось що писав гордий батько після прослуховування – «Вольффер заскочив на коліна Її Величності, обхопив її за шию і праведно поцілував».

Кімната 25

Карусельна кімната

Своєю назвою Карусельна кімната зобов'язана сюжету величезної картини, розміщеної зліва. На ній зображена «дамська карусель» - кінна гра, влаштована Марією Терезією в 1743 році в манежі палацу Хоффбург з нагоди переможного завоювання Праги, захопленої на початку війни за Австрійську спадщину військами супротивника. Сама Марія Терезія очолює кавалькаду благородних наїзниць, сидячи на білому коні ліпіцянської породи. У Хоффбурзькому манежі, відомому нині як Іспанська школа верхової їзди, і сьогодні регулярно влаштовуються вистави за участю коней цієї старовинної породи. На картині ліворуч зображені Карл VI, батько імператриці, в розкішному іспанському сюртуку.

Кімната 17, 18, 19

Зали Рози

Ця кімната і дві наступні названі на честь живописця Йозефа Рози. На першому панно ліворуч від входів зображені замок Габіхтсбург, розташований у швейцарському кантоні Ааргау – резиденція родонаочальників династії Габсбургів. Тут Ви можете побачити портрет імператора Франца I. Стефана. У 1745 році Франц Стефан був обраний у Франкфурті в імператори Священної Римської імперії і коронований на престол, що можна назвати заслугою його дружини Марії Терезії, яка мала чималі політичні таланти. Вона керувала спадковими землями Габсбургів, тоді як її чоловік, виконуючи свої імператорські обов'язки, знаходив час і для занять природничими науками та фінансами. Художник зобразив Франца I Стефана на тлі різних об'єктів та експонатів, що вказують на сфери, до яких чоловік Марії Терезії мав особливу пристрасть – мистецтво, історію та природні науки.

Зал церемоній

У цьому парадному залі за часів правління Марії Терезії проходили невеликі церемоніальні урочистості з нагоди хрещень та одружень. Сюжет циклу картин, що прикрашають стіни зали – придворні весільні урочистості, влаштовані у палаці Хоффбург з нагоди одруження старшого сина Марії Терезії, спадкоємця престолу Йосифа, з Ізабеллою Бурбон-Пармською. Одна з картин цього циклу – найвідоміший портрет Марії Терезії, на якому «перша дама Європи» зображеня у чудовому, обробленому брантським мереживом вбраний. Найбільше за розміром панно циклу присвячено урочистому в'їзду Ізабелли до Хоффбурга. У весільному кортежі, що складався з 98 екіпажів, іхали представники вищої європейської аристократії, яких можна розпізнати за фамільними гербами, що красуються на розкішних каретах.

На полотнах праворуч зображені весільний бенкет та урочиста вечера в парадних залах Хоффбурга, а на полотнах, розміщених на протилежній стіні – вінчальна церемонія в Церкві августинців та святкове оперне дійство, що відбулося у Великому бальному залі палацу Хоффбург. Полотна цього циклу вражают уяву достовірності та точністю у зображені архітектурних споруд, історичних особистостей, одягу та інших деталей та навіть столових предметів. Зверніть увагу на ще одну цікаву деталь, якою відрізняється панно біля виходу в наступне приміщення. Хлопчик, зображений на картині серед численних гостей – це маленький Моцарт. Гений музичного мистецтва, якому на момент цієї урочистої подїї – у 1760 році – було не більше чотирьох років і який на той час ще не встиг покинути рідний Зальцбург, не був присутній на придворних святах. Проте робота над створенням «весільного циклу» тривала кілька років, і за цей час Моцарт, слава якого тим часом прогриміла на всю Європу, був спеціально вписаний у композицію картини.

Кімната 28   Блакитний китайський салон

На початку XIX століття стіни Блакитного китайського салону були оббиті шпалерами з рисового паперу з ручним розписом. Ці шпалери, виготовлені ще у XVIII столітті, прикрашають стіни салону і сьогодні. Стіни Блакитного китайського салону примітні не лише своєю обробкою, а й тим, що стали німими свідками знаменної історичної подїї: саме тут проходили переговори, у ході яких Карл I, останній австрійський імператор, 11 листопада 1918 заявив про свій намір відсторонитися від управління державними справами. Наступного дня відбулося проголошення Австрійської республіки, яке поклало край правлінню династії Габсбургів, що тривало понад шістсот років. Однак згодом Карл Габсбург, який так і не побажав зректися престолу, був змушенний з сім'єю покинути Австрію. Колишній монах помер у 1922 році на острові Мадейра у віці 35 років. Його дружина Зіта дожила до глибокої старості і померла лише у 1989 році. Вона була останньою австрійською імператрицею, похованою в імператорській усипальниці у Відні.

Кімната 29   Лакова кімната (Vieux-Laque)

Після смерті Франца I Стефана, який раптово помер у 1765 році, Марія Терезія наказала переобладнати це приміщення у так звану меморіальну кімнату. У фільонки з горіхового дерева, якими декоровані стіни, були вставлені чорні розписні лаки роботи пекінських майстрів, обрамлені позолоченим декором. Втративши улюбленого чоловіка, Марія Терезія до кінця своїх днів носила жалобу. Після її смерті в молитовнику імператриці знайшли папірець, на якому невтішна вдова підрахувала щасливі часи спіального життя з точністю до годин. Полотна, що прикрашають стіни цього залу, Марія Терезія замовила для меморіальної кімнати у живописця Помпео Батоні. У центрі розміщено портрет Франца I Стефана, а на стіні праворуч – подвійний портрет із зображенням Йосифа II та його брата Леопольда, написаний у 1769 році в Римі. На столі перед Йосифом, що стоїть праворуч, лежить трактат Монтеск'є «Про дух законів» – один з основних філософських творів епохи Просвітництва, ідеями якої були просякнуті прагнення та діяння молодого імператора. Тож не дивно, що період правління Йосифа II ознаменувався проведенням численних великих реформ.

Кімната 30**Кімната Наполеона**

Своєю назвою ця кімната, яка колись слугувала спальнюю Марії Терезії, завдає тим обставинам, що в ньому проживав Наполеон Бонапарт, війська якого окупували столицю імперії Габсбургів двічі – у 1805 та 1809 роках. Шлюб між французьким імператором і Марією Луїзою – дочкою імператора Франца I (колишнього імператора Франца II) та правнучкою Марії Терезії, – одруженіх у 1810 році, був, перш за все, спрямований на закріплення миру між обома державами. Після повалення Наполеона, Марія Луїза з сином тимчасово повернулася до батьківського будинку. У ході переговорів, що велися в рамках Віденського конгресу в 1814/1815 роках, Марія Луїза отримала у володіння герцогство Парму, однак за умови, що її син, герцог Рейхштадтський, виховуватиметься при віденському дворі. Маленький «принц Франц», якого називали при дворі, зростав під опікою свого діда і був ізольований від згубного впливу батька та його прибічників. Противники Наполеона подбали, щоб син скинутого французького імператора у майбутньому не брав участі у європейській політиці. За доброю сімейною традицією, як і всі чоловіки з роду Габсбургів, він навчався солідному ремеслу. На одній з картин юний принц зображеній в образі садівника. На столику-консолі стоїть опудало жайворонка хохлатого – його улюблена ручного птаха. Герцог помер від туберкульозу в 1832 році, йому був лише 21 рік. Погруддя, яке Ви можете бачити, зображене юнака на смертному ложі.

У наступному приміщенні (кімнаті 31), що називається **Порцеляновою кімнатою**, ми знову потрапляємо у світ Марії Терезії. Це невелике за розмірами приміщення служило не лише робочим кабінетом Марії Терезії, а й місцем, де імператриця полюбляла влаштовувати гральні вечори. Стіни Порцелянової кімнати до стелі прикрашенні різбленим рамковим декором з біло-блакитним розписом, що імітує порцелян. Більш простір стін заповнений малюнками у кількості 213 штук, які виконали синью тушшю Франц I Стефан та діти імператорського подружжя. На одному з портретів-медальйонів зображені Марія Кристина, улюблена Марії Терезії та єдина з дочок імператриці, якій судилося одруженіться з власним обранцем – Альбертом Саксен-Тешенським.

Кімната 32**Мільйонна кімната**

За своїм оздобленням ця кімната належить до найбільш цінних інтер'єрів палацу. Свою назву Мільйонна кімната отримала завдяки оздобленню стін панелями із надзвичайно рідкісного сорту палісандра. Стіни прикрашенні невеликими панно різної форми – свого роду колажами, складеними членами імператорської сім'ї із розпіляннями на шматки мініатюр індо-перської школи із зображеннями придворних церемоній та сцен життя Великих моголів в Індії XVI–XVII століть. Кришталеві дзеркала, розміщені по обидва боки кімнати, багаторазово відбиваючись одне в іншому, створюють ілюзію нескінченного простору.

Кімната 33**Гобеленовий салон**

Стіни цього салону прикрашенні гобеленами роботи брюссельських майстрів XVIII століття із сюжетами на тему жанрових сцен на ринку та в порту. М'які меблі також оббиті гобеленою тканиною з мотивами дванадцяти місяців року.

Наступна кімната слугувала **робочим кабінетом ерцгерцогині Софії** (кімната 34) та належала до апартаментів батьків Франца Йосифа, ерцгерцога Франца Карла та ерцгерцогині Софії, які проживали тут у 19 столітті. Амбітний та енергійний матері Софії вдалося не лише успішно втілити в життя план, що передбачав сходження її сина на престол, а й закріпити себе у ролі першого радника молодого імператора у питаннях державної політики. Сучасники Софії жартома говорили, що ерцгерцогиню можна вважати „єдиним чоловіком при віденському дворі“. У Софії були дуже напружені стосунки з імператрицею Елизаветою, для якої вона була не тільки свекrhoю, а й тіткою. Цей факт лише сприяв тому, що молода імператриця ніколи не почувалася комфортно при віденському дворі. Елизавета нерідко нарікала на те, що свекrhoя контролює кожен її крок і взагалі звертається з нею, як з нетямущою дитиною.

Кімната 35**Червоний салон**

Стіни Червоного салону прикрашенні портретами імператорів, епоха правління яких припала на кінець XVIII століття та наступні десятиліття. На першому портреті зображеній Леопольд II, син Марії Терезії, який зійшов на престол після смерті старшого брата, Йосифа II. Поруч розміщено портрет його сина Франца – останнього імператора Священної Римської імперії. В 1806 році наполеонівські війни змусили його розпустити Священну Римську імперію і приняти титул імператора проголошеної ним же дещо раніше Австрійської імперії. Так Франц II, останній імператор Священної Римської імперії, став Францом I – першим імператором Австрійської імперії. Керуючись принципом Габсбургів, який говорив: «Нехай інші держави ведуть війни – ти ж, щаслива Австрія, укладай шлюби!», Франц I видав старшу дочку, Марію Луїзу, за Наполеона, а другу дочку, Леопольдину, за імператора Бразілії. Портрет Леопольдини встановлений на мольберті. На інших портретах зображеній імператор Фердинанд та його дружину Марію Анну. У народі Фердинанда I називали «Фердинандом Добрим» – старший син імператора Франца страждав на епілепсію і не міг керувати державними справами. Управління країною на той час фактично перебувало у руках державного канцлера Меттерніха, який, завдяки своїм дипломатичним здібностям і спритності, з якою він керував долею всього континенту, отримав прізвисько «кучерь Європи»

Кімната 37**Багата кімната**

Багата кімната зобов'язана своєю назвою єдиному парадному ліжку віденського двору, що зберіглося до наших днів. Парадне ложе, роботу над яким було завершено невдовзі після одруження Марії Терезії з Францом Стефаном Лотарінгським, спочатку стояло у приватних покоях Марії Терезії у палаці Хоффбург. До цього чудового ліжка з червоного оксаміту з найдорожчою золотою та срібною вишивкою відносяться також частини колишньої обшивки стін з вищуканою вишивкою, що імітують архітектурні елементи.

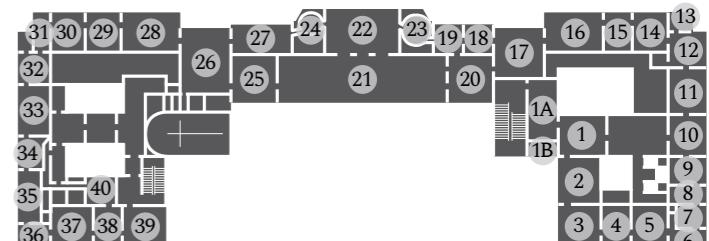
Кімната 38**Робочий кабінет Франца Карла**

Ця кімната, як і сусідній салон, у XIX столітті перебувала у користуванні ерцгерцога Франца Карла, батька імператора Франца Йосифа. Полотна, що прикрашають стіни кабінету, знову переносять нашу уяву в епоху Марії Терезії. На відомому сімейному портреті, написаному придворним живописцем Мартіном ван Мейтенсом, зображеній імператор Франц I Стефан і Марія Терезія в оточенні дітей. У імператорського подружжя було 16 дітей (одинадцять дочек і п'ять синів), одинадцять з яких дожили до повноліття. Із членів багатодітної імператорської сім'ї на цій картині не увічнено лише образи двох народжених пізніше малюків та трьох дітей, яких на момент створення портрета вже не було в живих. Подбати про численність можливих престолонаслідників, щоб забезпечити таким чином продовження власної династії, було одним з першочергових завдань монархів. На протилежній стіні розміщенні портрети благородних дам, які відіграли важливу роль у житті Марії Терезії. Праворуч від дзеркала розташований портрет її матері імператриці Елізабет Кристини, а на портреті зліва зображеній графіня Фукс, колишня гувернантка, наставниця, а згодом довірена особа Марії Терезії. На знак глибокої прихильності імператриця веліла поховати останки улюбленої подруги в імператорській усипальниці. Так графіня стала єдиною особою, що не належить до роду Габсбургів, і була удостоєна цієї високої честі.

Кімната 40**Мисливська кімната**

Як і всі Габсбурги, імператор Карл VI та його дружина Елізабет Кристина були пристрасними мисливцями. Між полотнами, на яких батьки Марії Терезії зображеній в мисливському одязі, розміщено портрет юного Франца Стефана, майбутнього чоловіка імператриці. Затятим мисливцем був і Франц Йосиф, який, ще дитиною полюбляв влаштовувати на території палацового парку полювання на горобців та голубів. На одній із картин, що прикрашають стіни Мисливської кімнати, палац Шенбрунн, задуманий свого часу архітектором Фішером фон Ерлахом як мисливський замок, зображеній у своєму первісному вигляді.

Ви опинилися в останній кімнаті нашого туру. Дякуємо, що відвідали Шенбрунн, запрошуємо Вас завітати до Імператорських колекцій у Віденському музеї меблів та до музею імператриці (Sisi Museum) з імператорськими апартаментами та імператорською колекцією срібла у віденському замку Хоффбург. Детальну інформацію про ці музеї Ви можете отримати в інформаційному пункті.

До побачення!**План бельєтажу головного корпусу палацу**

1	Гвардійська кімната	19	Перша мала кімната Рози
1A	Вхід до апартаментів Франца Йосифа та Елізавети	20	Ліхтарня
1B	Кімната флігель-адютанта	21	Велика галерея
2	Більядрна кімната	22	Круглий китайський кабінет
3	Горіхова кімната	23	Овальний китайський кабінет
4	Робочий кабінет Франца Йосифа	24	Карусельна кімната
5	Спальня Франца Йосифа	25	Зал церемоній
6	Захід		